

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.411.002.02.2020

Pan
Jacek Lipiński
Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego
pl. Tadeusza Kościuszki 2
95-070 Aleksandrów Łódzki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/20/002 – Bezpieczeństwo zdrowotne użytkowania boisk przyszkolnych wykonanych ze sztucznej nawierzchni

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Aleksandrowie Łódzkim, 95-070 Aleksandrów Łódzki, pl. Tadeusza Kościuszki 2 (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Lipiński, Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego (dalej: Burmistrz), od dnia 16 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Spełnianie norm wymaganych dla granulatu użytego do budowy boisk o sztucznej nawierzchni. Zakresem kontroli objęte zostało boisko do piłki nożnej wchodzące w skład kompleksu boisk „Moje boisko – Orlik 2012” zlokalizowanego przy Szkole Podstawowej Nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Aleksandrowie Łódzkim.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2015 r. do 31 maja 2020 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, jeżeli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Ewelina Dębowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/64/2020 z dnia 8 maja 2020 r. (akta kontroli str. 1, 2-5)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Aleksandrów Łódzki (dalej: Gmina) zapewniła zastosowanie do budowy boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni granulatu zgodnego z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów³ oraz normy PN-EN 71-3. Granulat posiadał również wymagane atesty potwierdzające spełnienie wymogów higienicznych. W próbkach granulatu przebadanych pod kątem zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, kadmu, ftalanów, migracji określonych pierwiastków nie stwierdzono niezgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu REACH oraz w normie 71-3:2019-07⁴.

W procesie wyboru nawierzchni boiska Gmina nie rozpatrywała możliwości jego budowy w innej technologii. Decyzja o budowie boiska ze sztuczną nawierzchnią podyktowana była możliwością uzyskania na nie dofinansowania w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Spełnienie norm wymaganych dla granulatu użytego do budowy boisk o sztucznej nawierzchni

Opis stanu faktycznego

Boisko przyszkolne będące przedmiotem kontroli zostało wybudowane przez Gminę w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” w 2008 r. i przyjęte do użytkowania 8 października 2008 r. W latach 2015-2020 użytkownikiem i jednocześnie administratorem obiektu była Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Aleksandrowie Łódzkim przy al. Wyzwolenia 3.

W trakcie budowy boiska zastosowano granulat gumowy SBR jako podkład pod nawierzchnię oraz granulat EPDM jako posypkę wzmacniającą nawierzchnię ze sztucznej trawy. W okresie od zakończenia budowy boiska do 31 maja 2020 r. nie dokonywano wymiany bądź uzupełniania nawierzchni granulem SBR i/lub EPDM.

(akta kontroli str. 21-24, 26-29, 85-99, 233)

Gmina dysponowała atestami higienicznymi zastosowanych granulatów wydanymi przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny⁵: atest higieniczny nr HK/B/1095/01/2007 z dnia 6 sierpnia 2007 r., atest higieniczny nr HK/B/1202/01/2007 z dnia 16 sierpnia 2007 r. oraz atest higieniczny nr HK/B/1051/01/2008 z dnia 11 lipca 2008 r. Gmina nie posiadała wyników badań granulatu ani nie zlecała przeprowadzania takich badań.

(akta kontroli str. 101, 102, 117, 234-238)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE; Dz.U. W.E. Nr 396 z 30.12.2006, s. 1, ze zm., dalej: rozporządzenie REACH.

⁴ „Bezpieczeństwo zabawek – Część 3: Migracja określonych pierwiastków”.

⁵ Do 2007 r. Państwowy Zakład Higieny.

Granulat pobrany z boiska nie wykazał przekroczeń dopuszczalnych norm dotyczących zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, kadmu, ftalanów, migracji pierwiastków określonych w rozporządzeniu REACH oraz normy PN-EN 71-3.

(akta kontroli str. 229-232)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi, wnioski ani petycje dotyczące szkodliwego wpływu granulatu użytego do budowy boiska na zdrowie uczniów bądź innych osób korzystających z boiska.

(akta kontroli str. 8)

Gmina przed rozpoczęciem procesu budowlanego nie wykorzystywała informacji na temat materiałów używanych do produkcji nawierzchni i jej oddziaływania na człowieka oraz nie wykonywała ekspertyz w przedmiotowym zakresie.

Jak wyjaśnił Z-ca Burmistrza, Gmina skorzystała z przygotowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki projektu kompleksu boisk sportowych objętego dofinansowaniem i pobranego ze strony internetowej ministerstwa. Przy planowaniu nawierzchni Gmina opierała się na gotowym rozwiązaniu zaproponowanym w projekcie Ministerstwa Sportu i Turystyki przy założeniu, że zastosowane materiały miały być zgodne z obowiązującymi normami i miały posiadać atest higieniczny. Nie dokonywała również porównań kosztów budowy i użytkowania boiska z nawierzchnią z trawy syntetycznej z boiskiem konwencjonalnym.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że nie pamięta żeby brano pod uwagę budowę boiska w innej technologii, a decyzję o budowie kompleksu „Moje boisko – Orlik 2012” podjęto ze względu na możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że Gmina nie otrzymała od Ministerstwa Sportu i Turystyki rekomendacji dotyczących wykonawcy budowy czy też dostosowania architektonicznego projektu budowlanego kompleksu.

(akta kontroli str. 149-228, 234-238)

Na budowę kompleksu boisk przy Szkole Podstawowej Nr 4, Gmina poniosła koszty w wysokości 1.246.528,63 zł brutto. Gmina nie wyodrębniła kosztów na budowę boiska do piłki nożnej wchodzącego w skład całego obiektu.

(akta kontroli str. 21-24, 25)

W latach 2015-2020 Gmina nie modernizowała ani nie remontowała nawierzchni boiska oraz nie poniosła żadnych kosztów użytkowania boiska, jego eksploatacji bądź renowacji. Wszystkie te koszty ponosiła szkoła jako użytkownik i administrator obiektu.

(akta kontroli str. 233)

Gmina wybudowała boisko na nierównym terenie posianym trawą, częściowo zniszczoną przez użytkowanie. Z wyjaśnień Z-cy Burmistrza wynika, że był to zwykły teren zielony wykorzystywany do gry w piłkę, którego nie można było nazwać boiskiem, a decyzja o budowie w tym miejscu boiska do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią została podjęta w chwili uruchomienia rządowego programu „Moje boisko – Orlik 2012”.

(akta kontroli str. 234-238)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 14 lipca 2020 r.

Kontroler
Ewelina Dębowska
inspektor k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

